

[Finansministeren.]

stempellov vil kunne fremsættes i folketinget i indeværende samling. Fremsættelsen vil imidlertid ikke kunne ske før 15. marts 1968, og forslaget kan derfor ikke gennemføres i denne samling. Hertil kommer, at der er tale om omfattende ændringer i det gældende afgiftssystem, og at færdigbehandlingen af forslaget i folketinget i næste folketingsår derfor nødvendigvis må tage nogen tid. Det må i øvrigt også anses for nødvendigt, at borgerne og myndighederne får mulighed for at sætte sig ind i de nye regler i god tid, førend de skal anvendes.

Under hensyn hertil er det nødvendigt at opretholde den for de senere finansår gældende fordobling af stempelafgiften i hele det kommende finansår i stedet for — som forudsat ved udarbejdelsen af forslag til finanslov — for første halvår.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Arne Larsen): Jeg tillader mig for folketinget at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om leje. (Om lejerens ret til bytning af lejlighed).

Fra alle sider erkendes det i dag, at boligforliget og de dermed forbundne love, som gennemførtes i 1966 og 1967, ikke har løst vore boligproblemer tilfredsstillende. Trods en stigende boligproduktion, trods rentesikring til gennemsnitlig 12.000 lejligheder årligt og trods loven om boligsikring er det økonomisk uoverkommeligt for mange familier at erhverve sig eller betale, hvad en ny lejlighed koster i dag. Derfor er mange familier, og især unge familier med børn, henvist til at bo i den dårligste del af boligmassen, at bo i overbefolkede lejligheder eller under husvildeforsorg. Dette er uholdbare og uværdige tilstande, som der snarest burde rådes bod på.

Et af de midler, der bør tages i anvendelse, og som kunne bidrage til en løsning af mange familiers boligproblem, er at gennemføre fri bytteret for alle lejere. Der er næppe nogen tvivl om, at mange familier, især de lidt ældre, som ikke længere har hjemmeboende børn, tit og ofte sidder i større lejligheder, som de kunne tænke sig at bytte til mindre lejligheder, men forhindres deri dels på

grund af modstand fra husværter og dels på grund af frygten for at komme til at sidde for alt for dyre huslejer, som de ikke kan overkomme. Den samme situation har mange enligstillede, enker og enkemænd, som har mere husrum, end de egentlig har behov for, og derfor ville være taknemlige for at få lov til at bytte større lejligheder bort med mindre lejligheder, men hindres heri af mange praktiske grunde. Den væsentligste årsag til, at denne røkering inden for boligmassen ikke kan finde sted på en hensigtsmæssig måde, er uden tvivl husværternes modstand. Vi lever egentlig i et børnefjendsk samfund, hvor hensynet til vedligeholdelse og slitage på ejendomme spiller en større rolle for husværter end det at udnytte boligmassen mest hensigtsmæssigt og mest samfundsmæssigt. Der er næppe nogen tvivl om, at en bytteret for lejerne under regulerede former ville lette presset på boligmarkedet og kunne løse mange familiers boligproblem.

Bytteret burde gennemføres også af flere andre grunde. Her skal blot fremhæves endnu én: at en bytteret også ville kunne løse omplacering af arbejdskraften, dels mellem landsdelene og dels i områderne inden for Storkøbenhavn. Trafikken mellem hjem og arbejdsplads er ved at blive et større og større problem, som dels bliver mere og mere tidkrævende og dels mere og mere økonomisk belastende for den enkelte arbejdstager. En større mulighed for at bytte lejlighed vil også kunne løse dette problem for mange familier.

I lov om midlertidig regulering af boligforholdene, afsnittet om boliganvisning, tillader § 50 bytning af lejligheder efter nærmere fastsatte regler. Denne lovgivning dækker dog kun et fåtal af landets kommuner, og bestemmelserne om bytning overlader det helt til husværten selv at komme med indstilling til boliganvisningsudvalget om, hvilken lejer han ønsker at godtage. Denne bytteret er derfor illusorisk efter vor opfattelse og bør erstattes af en generel bytteret gældende for hele landet.

Vi tror ikke, at gennemførelsen af fri bytteret løser hele boligproblemet, men vi er overbevist om, at det vil løse en del af det, hvorfor jeg anbefaler lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.